

7/11535

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B 14 0 BH.0.00.00.01-639-63

4 -02- 2010

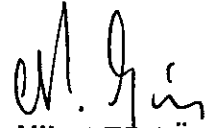
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 29.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11535-18326/39068 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Sayın Cemaleddin USLU'nun, "AB destekli programların uygulamalarına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/11535) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

Ek: 5 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EDİRNE MİLLETVEKİLİ SAYIN CEMALEDİN USLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

1) Söz konusu program kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ya da öncülük ve koordinasyonunda hayata geçirilen en önemli araçlar nelerdir?

Avrupa Birliği'nin Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programının (CIP) birinci bileşeni olan Girişimcilik ve Yenilik Programına (EIP) ülkemizin katılımı konusundaki çalışmalar Bakanlığımız öncülüğünde tamamlanmıştır. 2007-2013 dönemi boyunca 2,17 milyar Avro bütçe ile uygulanacak olan EIP programı küresel gelişmeler dikkate alınarak ülkemiz ekonomisinde KOBİ'lerin yüksek katma değer yaratmasını temin edebilecek araçları bünyesinde barındırmaktadır. Söz konusu araçlar KOBİ İş ve Yenilik Destek Ağları, Mali Araçlar, Yenilik (Innovation) Projeleri, KOBİ'lere Yönelik Politika Tedbirleri ve Projeler adları altında dört grupta toplanmaktadır.

2) AB destekli söz konusu programlar çerçevesinde fiilen işlerlik kazanmış alanlar nelerdir?

Avrupa Birliği'nin Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programının (CIP) birinci bileşeni olan Girişimcilik ve Yenilik Programına Türkiye'nin katılımına yönelik 'Mutabakat Zaptı' 12 Şubat 2008 tarihinde imzalanmıştır. "Mutabakat Zaptı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun", TBMM tarafından 25 Kasım 2008 tarihinde onaylanmıştır. Mutabakat Zaptı'nın Onaylanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı 20 Ocak 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Tam katılımın sağlanmasından sonra EIP kapsamında yukarıda bahsi geçen tüm araçlar ülkemiz için fiilen işlerlik kazanmıştır.

3) Ülkemiz işletmeleri ve KOBİ'lerine hangi faydalar ve imkanlar sağlanabilmiştir?

D) EIP araçlarından olan 'KOBİ İş ve Yenilik Destek Ağları' kapsamında, "İş Dünyasını ve Yenilikleri Destekleyen Hizmetler" konulu ağ çağrısına 2007 yılında 7 konsorsiyum başvuru yapmış ve Avrupa Komisyonu'ndan kabul almıştır. Kendisinden önce gelen ve uzun yıllardır uygulanmış olan iki ağın (Avrupa Bilgi Merkezleri ve Yenilik Aktarım Merkezleri) tecrübeleri üzerine inşa edilen Avrupa İşletmeler Ağı olarak isimlendirilen konsorsiyumlar 81 ilimizde KOBİ'lere ücretsiz danışmanlık ve bilgilendirme destekleri sağlamaktadırlar. Ulusal koordinasyonu Bakanlığımızca sürdürülmekte olan konsorsiyumların Avrupa Komisyonu ile, ağ çalışmalarını yürütecek hukuki ve mali esasları belirleyen Çerçeve Ortaklık Anlaşmaları (Framework Partnership Agreement-FPA) ve Özel Hibe Anlaşmaları (Specific Grant Agreement-SGA) imzalanmıştır. Söz konusu konsorsiyumlar faaliyetlerini sürdürmektedirler.

27 AB üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanına dâhil olan ülkeler (İzlanda ve Norveç gibi), Aday Ülkeler (Hırvatistan, Makedonya, Türkiye olmak üzere), İsviçre ve (kısmen) Çin, Rusya ve ABD gibi diğer üçüncü ülkeler olmak üzere toplam 44 ülkenin dahil olduğu Avrupa İşletmeler Ağında yer alan ülkemiz konsorsiyumları aşağıdaki şekilde oluşmaktadır:

- **Businnova (İstanbul):** KOSGEB Boğaziçi TEKMER (Koordinatör), İstanbul Sanayi Odası, İMES İGEM, Sabancı Üniversitesi
- **EMN (Bursa):** KOSGEB Bursa İGEM (Koordinatör), Bursa Sanayi ve Ticaret Odası, Kocaeli ABİGEM, Ulutek Uludağ Üniversitesi Teknopark İşletmesi, Gebze TEKMER
- **BSN Anatolia (Ankara):** KOSGEB OSTİM İGEM (Koordinatör), ODTÜ Teknopark, Konya Sanayi Odası, Kayseri Ticaret Odası, Erzurum Sanayi ve Ticaret Odası, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı.

- **BBISC (Samsun):** Samsun Sanayi ve Ticaret Odası (Koordinatör), Samsun İGEM, Samsun 19 Mayıs TEKMER, Trabzon KTÜ TEKMER, Zonguldak Sanayi ve Ticaret Odası, Trabzon Sanayi ve Ticaret Odası
- **BSN-MED (K.Maraş):** KOSGEB K.Maraş İGEM (Koordinatör), Adana Ticaret Odası, Mersin Sanayi ve Ticaret Odası, Antalya Ticaret Odası, K.Maraş Sanayi ve Ticaret Odası
- **GAPSUN (G.Antep):** KOSGEB G.Antep TEKMER (Koordinatör), Gaziantep Ticaret Odası, Gaziantep Üniversitesi Teknopark, Elazığ Sanayi ve Ticaret Odası, Van Sanayi ve Ticaret Odası
- **EBIC_EGE:** Ege Üniversitesi EBİLTEM (Koordinatör), Ege İhracatçı Birlikleri, Denizli Ticaret Odası

Bahse konu konsorsiyumların faaliyet alanları ile ülkemiz KOBİ'lerinin daha rekabetçi olabilmelerini teminen sunduğu olanaklar aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- (FP7) Araştırma alanı da dâhil olmak üzere, AB fon olanakları hakkında bilgilendirme, rehberlik ve özel uyarlanmış destek hizmetleri
- Teknoloji tetkikleri ve teknoloji transferi
- İş ortaklarının bulunması, uluslararasılaşma ve ticarileşme

Bu ağ iş desteği alanında kapasiteleri kanıtlanmış olan ve KOBİ'ler ile güçlü bağları ve bu konuda uzmanlıkları bulunmaları sebebiyle bu ağa seçilmiş, yüksek düzeyde uzmanlık sahibi kuruluşlardan oluşmaktadır. Ağ ortak başlıca kuruluşlar arasında Ticaret Odaları, İnovasyon Ajansları, Bölgesel Kalkınma Ajansları ve Üniversitelerin Teknoloji Merkezleri yer almaktadır.

II) Bir diğer EIP aracı olan Mali Araçlar kapsamında, EIP'in KOBİ'lere yönelik 3 adet finansal enstrümanı bulunmaktadır. Mali araçlardan birincisi, ***Yüksek Büyüme Potansiyelli ve Yenilikçi KOBİ'lere Finansman Desteği (GIF)***'dir. Erken dönem çekirdek, kuruluş aşamalarında veya KOBİ'lerin büyüme ve genişleme dönemlerinde risk sermayesi kuruluşları aracılığı ile KOBİ'lere destek sağlamaktadır. Girişim Sermayesi Desteğinde, Avrupa Yatırım Fonu (AYF) kendi kriterlerine göre sözleşme imzaladığı Risk Sermayesi Fonu'na yatırım yapmakta, bu fonlar ise daha sonra KOBİ'lere girişim sermayesi yatırımı yapmaktadır.

EIP'in ikinci mali aracı ise ***KOBİ Teminat Desteği (SME Guarantee Facility-SMEG)***'dir. Söz konusu teminat desteği aracı finansal kuruluşlara dört şekilde kullanılmaktadır. Bunlar;

- ***Kredi ve Finansal Kiralama (Debt Financing via Loans or Leasing):*** Sermaye yetersizliği bulunan KOBİ'lerin özellikle inovasyon ve teknoloji transferi gibi alanlardaki yatırımlarındaki yüksek riskin finansmanında karşılaştıkları zorlukların azaltılması hedeflenmektedir.
- ***Mikro-Kredi Finansman Desteği (Micro Credit Financing):*** Genellikle başlangıç aşamasındaki mikro ölçekli işletmelerin finansmana ulaşımının kolaylaştırılması hedeflenmektedir. (azami 9 işçiye kadar çalışanı olan mikro işletmelerin azami 25,000 Avroya kadar kullanacakları krediler için)
- ***KOBİ'lere yönelik Özsermaye veya Benzeri Yatırımlar için Teminat Desteği (Guarantees for Equity or Quasi-equity Investments in SMEs):*** Çekirdek sermaye ve kuruluş sermayesinin yanı sıra ara finansman olarak yeni KOBİ'lerin finansman kullanımına destek olmaktadır. (azami 249 işçiye kadar çalışanı olan işletmeleri desteklemek üzere)

- **KOBİ'lerin Borç Finansmanı Portföylerinin Menkul Kıymetleştirilmesi (Securitisation of SME Debt Finance Portfolios):** KOBİ borç finansmanı portföylerinin menkul değere çevrilmesinde destek sağlanmaktadır.

En yaygın olarak kullanılan 2 şekli **Kredi ve Finansal Kiralama yoluyla KOBİ'lere Borç Finansmanı Desteği** ve **Mikro-Kredi Finansman Desteği**'dir. Bahsekonu bu enstrümanların kullanılabilmesi kapsamında, Avrupa Yatırım Fonunun (AYF) kendi kriterlerine göre sözleşme imzaladığı Kredi Garanti Kuruluşu ve/veya anlaşmalı bankalar KOBİ'lere kefalet sağlamaktadır ve KOBİ'lerin AYF'ye değil bu yerel kuruluşlara başvurmaları gerekmektedir.

Bu çerçevede, Kredi Garanti Fonu (KGF) EIP kapsamındaki mali araçlardan faydalanılabilmesini teminen AYF'ye ulusal finansal aracı kuruluş olabilmek için başvuru yapmıştır ve başvurusu değerlendirme sürecindedir.

EIP'in üçüncü mali aracı olan **Kapasite Oluşturma Planı**, yenilikçi KOBİ'lere yatırım yapan fonların ve finansal kuruluşların yatırım ve teknoloji uzmanlığı kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Bu kapsamda, **Çekirdek Sermayesi Faaliyetleri- (Seed Capital Action)** bileşeni altında yenilikçi ve büyüme potansiyeli olan KOBİ'lerin risk sermayesinden daha fazla yararlanabilmelerini sağlamak üzere kuruluş sermayesi sağlayan fonlara finansman sağlanmaktadır. **Ortaklık Faaliyetleri - (Partnership Action)** kapsamında ise kredilerin onaylanması sürecinin iyileştirilmesine yönelik, aracı mali kuruluşların KOBİ'lere teknik destek sağlamak üzere masrafları karşılanmaktadır.

III) EIP'in diğer işlerlik kazanmış araçlarından biri olan "Yenilik (Innovation) Projeleri" kapsamında yayınlanan çağrılar Bakanlığımızca takip edilerek ilgili taraflara duyurulmaktadır. Çağrılara ilişkin olarak hazırlanan bilgi notları ve tanıtıcı dokümanlar Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmaktadır. Yayınlanan çağrıların isimleri aşağıda verilmiştir.

- Pro Inno Avrupa: İnovasyonun Desteklenmesi İçin Sınırötesi İşbirliğinin Teşviki
- Avrupa Innova: Kümeler, Bilgi Yoğun Hizmet Sektörleri, Eko-inovasyon İçin Avrupa Yenilik Platformu ve Yenilik Desteği İçin Yeni Araçlar ve Hizmet Kavramlarının Geliştirilmesi
- Pazar Liderliği Girişiminin Desteklenmesinde Kamu İhale Ağları: Yenilikçi Ürün Ve Hizmetlere Talebin Desteklenmesi
- Eko-İnovasyon: Pilot Projeleri ve Piyasa İhtiyaçlarına Cevap Veren Projeler
- Ulusal Kurumsal Sosyal Sorumluluk Platformlarının Desteklenmesi
- Avrupa Turizminin Sürdürülebilirliği ve Rekabet Edebilirliği için Bilgi Ağları
- Yapı Sektörü ve İlgili Girişimlerin Rekabet Gücüne İlişkin Avrupa Topluluğu Sektör Stratejisinin Geliştirilmesi'
- 'AB E-Beceriler Haftası' İhale Çağrısı
- 2020 Yılına Kadar Küçük İşletmeler ve Esnafın Gelecekteki Beceri İhtiyaçlarının Tespiti' İhale Çağrısı
- Avrupa INNOVA Eko-İnovasyon için Avrupa İnovasyon Platformu

IV) Bir diğer EIP aracı olan "KOBİ'lere Yönelik Politika Tedbirleri ve Projeler" kapsamında ise, AB Komisyonu, özellikle somut verilere dayalı politika oluşturma çalışmalarını kolaylaştırmaya

yönelik analitik faaliyetler yürütmek, AB ve ulusal veya bölgesel inovasyon politika ve programları arasındaki sinerjileri pekiştirmek marifetiyle ve karşılıklı öğrenme ve iyi uygulamaların transferi yoluyla, ulusal ve bölgesel inovasyon politikalarının gelişimini ve bunların etkilerinin artırılmasını desteklemektedir. Bu kapsamda çağrıya çıkılan proje duyuruları Bakanlığımız tarafından takip edilerek, projelere ilişkin bilgilendirme ilgili taraflara hem Bakanlığımız web sitesi aracılığıyla hem de resmi yazı ile duyurulmaktadır.

4) Ülkemiz ve KOBİ'lerimizin koşulları da dikkate alınarak, AB destekli program ve imkanlardan yararlanmanın yaygınlaştırılması, doğru, etkin ve adaletli seviyede yürütülebilmesi için bilgilendirme, yönlendirme ve kapasite geliştirme çalışmaları yapılmış ise, bunlar nelerdir?

Söz konusu çalışmalar kapsamında, ülkemizin EIP'e katılımı için her yıl ödenmesi gereken ve 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ait olan katkı payı ödemeleri Bakanlığımızca yapılmıştır.

EIP kapsamında yer alan inovasyon projeleri ve mali araçların işleyişinin daha iyi anlaşılmasını teminen ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerine, 18-19 Şubat 2009 tarihleri arasında Avrupa Komisyonu İşletme ve Sanayi Genel Müdürlüğü - TAİEX Ofisi ve Bakanlığımız işbirliği ile bir seminer düzenlenmiştir. Öte yandan, KOBİ'lerin garanti ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla AYF tarafından ulusal finansal aracı olarak seçilmesine ilişkin Yapı Kredi Bankası ile görüşmeler yapılmıştır ve YKB'nin aracı kuruluş olarak başvuru yapmasına yönelik bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Ayrıca, Avrupa İşletmeler Ağı Ulusal Tanıtım Toplantısı Sayın Bakanımızın himayelerinde 23 Kasım 2009 tarihinde Ankara gerçekleştirilmiştir.

EIP Programın farkındalığının artırılmasına yönelik tanıtım çalışmaları (seminer düzenleme, doküman, kitapçık, broşür basımı ve tercümesi vb.) başlatılmıştır. 2010 yılı içerisinde de en az 10 ilde bilgilendirme toplantılarının düzenlenmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

5) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile ilgili kurumların AB mali yardımlarını yönlendirme, hedeflerine ulaştırma bakımından başarısı ne seviyededir?

2008 yılı içerisinde AB Komisyonu tarafından çağrıya çıkılan yenilik projeleri kapsamında yer alan Eko inovasyon proje teklif çağrısı çerçevesinde AB Komisyonuna 32 ülkeden 134 proje teklifi sunulmuştur. Ülkemiz de 17 katılımlı proje teklifi Komisyona iletilmiştir. Bu çağrı kapsamında ülkemizden yapılan başvurular arasından Eko Denge Danışmanlık firmasının 1 milyon Avro bütçeli EPESUS adlı projesi kabul edilmiş ve AB katkısının alınabilmesini teminen gerekli anlaşmalar imzalanarak, söz konusu proje çalışmalarına başlanmıştır.

2009 yılında komisyon tarafından çağrıya çıkılan Eko inovasyon proje teklif çağrısı kapsamında ise 32 ülkeden 202 proje teklifi içinde ülkemizden 29 proje teklifi yer almaktadır ve Türkiye, teklif veren 32 ülke arasında 29 proje teklifi ile 6. sırada yer almaktadır.

Ülkemiz, herhangi bir başka ülkeden ortak almadan teklif sunan ülkeler arasında İtalya, İspanya ve Fransa'dan sonra 4. sırada yer almaktadır. Türkiye, AB üyesi olmayıp teklif veren ülkeler arasında 1. sırada yer almaktadır.

6) Yürürlükte bulunan Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programının (CIP) (2007-2013) ülkemize faydasının en yükseğe çıkarılması için ne tür tedbirler alınmakta ve faaliyetler yapılmaktadır?

Yürürlükte bulunan CIP - EIP (2007-2013) ülkemize faydasının en yükseğe çıkarılması için yapılacak çalışmalar arasında; AB Komisyonu tarafından çağrıya çıkılan duyuruların Bakanlığımız web sayfasında görsel olarak daha iyi verilebilmesini ve faydalanıcıların çağrılara daha kolay ulaşmasını teminen CIP-EIP hususunda münhasıran bir web sitesi hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, önümüzdeki dönemde çıkılacak çağrılara ilişkin olarak bilgilendirme faaliyetlerine

devam edilecektir.

EIP mali araçlarının daha iyi anlaşılmasını teminen AB Komisyonu, ulusal aracı kurumlarla birlikte AB üyesi ülkelerde bilgilendirme yapılması hedefiyle bir dizi etkinlik düzenlemektedir. Bahse konu etkinlikler kapsamında, finansman için farklı kaynaklar hakkında farkındalığın artırılması amacıyla yenilikçi KOBİ'lerin finansmana erişimi için iyi uygulamaların paylaşıldığı bir platform oluşturulmaktadır. Bu kapsamda, Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu tarafından Ankara'da Şubat 2010 ortası veya sonunda AB KOBİ Finans Günü düzenlenmesi planlanmaktadır.

Bakanlığımızca Girişimcilik ve Yenilik Programındaki gelişmelerin yakından takibi ve değerlendirilmesini teminen AB Komisyonu tarafından kurulmuş olan Girişimcilik ve Yenilik Programı İdare Komitesinin (EIPC) yılda üç kere (2 kişi) Brüksel'de düzenlenen toplantılarına programın ulusal odak noktası olmamız nedeniyle sürekli katılım sağlanmaktadır. AB Komisyonunca EIP'e ilişkin düzenlenmekte olan çalıştay, çalışma grubu toplantıları ve panellerde tarafımızdan izlenmektedir.